

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

15 декември 1976 година*

„Свободно обращение”

По дело 41-76

с предмет запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от Cour d'Appel de Douai (Франция), и с което се цели получаване, в спора, висящ пред този съд, между, от една страна,

Suzanne Donckerwolcke, по съпруг Criel, управител на дружество, живуща в Heusden (Белгия), и

Henri Schou, представител за износа и управител на дружество, живущ в Saint-Denis-Westrem (Белгия),

и, от друга страна,

Le procureur de la Republique au Tribunal de grande instance de Lille (Франция) и **le directeur général des douanes et droits indirects**, Париж,

преюдициално решение относно тълкуването на понятието мерки, имащи равностоен на количествени ограничения върху вноса ефект, по смисъла на член 30 и последващи от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н H. Kutscher, председател, г-н A. M. Donner и г-н P. Pescatore, председатели на състав, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н M. Sørensen, г-н A. J. Mackenzie Stuart, г-н A. O'Keeffe, г-н G. Bosco и г-н A. Touffait, съдии,

генерален адвокат: г-н F. Capotorti,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С решение от 7 април 1976 г., постъпило в секретариата на Съда на 13 май същата година, Cour d'Appel de Douai (Апелативния съд в Douai) постави, на основание член 177 от Договора за ЕИО, два въпроса относно, по-специално тълкуването на членове 9, 30 и 115 от Договора доколкото те имат отношение към премахването на ограниченията при свободното движение на стоки в Общността по отношение на продуктите от трети страни, пуснати в свободно обращение в една от държавите-членки.

* Език на производството: френски.

2. От съдебното решение за препращане се установява, че подсъдимите по главното дело, търговци, установени в Белгия, са внесли във Франция, през 1969 г. и 1970 г., тъкани от синтетични влакна и опаковъчни пликове от Ливан и Сирия, пуснати редовно в свободно обращение в Белгия и внесени след това във Франция със сертификати за движение на Общността DD1, издадени от белгийските митнически органи.
3. Установено е, че тези сертификати за движение, които доказват редовното приемане на стоката, която се ползва от свободното обращение, по смисъла на член 9, параграф 2 от Договора, не съдържат указание за първоначалният произход на продукта.
4. При вноса във Франция, стоките са били декларирани върху национален документ на френската митница, наречен D3, като стоки от белгийско-люксембургския икономически съюз, територия, на която те са били пуснати в свободно обращение.
5. След като първоначалният произход на въпросните стоки е бил установен от френските органи, жалбоподателите са били осъдени със съдебно решение, постановено на 19 юни 1975 г. от Tribunal correctionnel de Lille (Окръжен наказателен съд в Лил) (Франция), за нарушение на митническото законодателство, на наказание лишаване от свобода с отложено изпълнение съответно за един месец и три месеца, на глоба, равна на стойността на внесените стоки, предназначена да замени отнемането на стоките, които не са могли да бъдат иззети, както и на допълнителна глоба, равна на двойната стойност на същите тези стоки.
6. От преписката по делото се установява, че френската правна уредба предвижда, за стоките, които все още не попадат в рамките на общата търговска политика, мерки за митнически надзор, които включват, задължението на вносителя, по отношение на продуктите, които се ползват от свободното обращение по силата на разпоредбите на Договора, да декларира в документ D3, не само държавата, в която така са били пуснати на пазара, но и първоначалният им произход.
7. Тези декларации, свързани с издаването на лицензии за внос, позволяват на националните органи да проследяват развитието на вноса на стоки, подлежащи на тази процедура за надзор и по този начин да разкрият възможни отклонения в търговията, с цел да получат от Комисията въвеждане на защитни мерки по силата на член 115 от Договора.
8. Що се отнася до тези фактически и правни обстоятелства, Cour d'Appel е поставила следните въпроси.

„1. Представлява ли мярка, равностойна на количествено ограничение, изискването държавата-членка вносител да указва страната по произход в митническата декларация, по отношение на продуктите в режим на свободно обращение, чийто статут на Общността е доказан със сертификат за движение на Общността?

2. Представлява ли мярка, равностойна на количествено ограничение, националната правна уредба, която подлага вносът на текстилни изделия от държава-членка, където те са в свободно обращение, и с произход от трети страни, на заявление за лицензия с цел възможно прилагане на член 115 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност:

а) през преходния период;

б) след края на преходния период, и по-специално между 1 януари и 2 юни 1970 г.?”

9. Уместно е тези въпроси да се проучат на първо място по отношение на нормите, приложими след изтичане на преходния период.

Относно режима на окончателния период

10. Поставените въпроси се отнасят до режима, приложим към продукти с произход от трети страни, които все още не подлежат на общите разпоредби на търговската политика, и които, след като са пуснати в свободно обращение в държава-членка, са реекспортирани към друга държава-членка.
11. Те се отнасят, по-специално, до съвместимостта с Договора, на мерките за надзор, въведени едностранно от държавата вносител преди да е получила , по силата на член 115, алинея 1, изречение 2, дерогация на нормите за свободно движение в Общността.
12. Разглежданите мерки за надзор се състоят в задължението за вносителя да декларира първоначалния произход на внесената стока и в издаването на лицензия за внос.
13. Отговор на тези въпроси трябва да се изведе от разпоредбите на Договора относно митническия съюз и от тясно свързаните с тях разпоредби, които се отнасят до общата търговска политика.
14. По смисъла на член 9 от Договора, Общността се основава на митнически съюз, който обхваща съвкупността от търговия със стоки между държавите-членки.
15. По смисъла на параграф 2 от същия член, предвидените мерки за освобождаването на търговията в Общността се прилагат по идентичен начин, както по отношение на продуктите с произход от държавите-членки, така и по отношение на продуктите от трети страни, които се намират в „свободно обращение” в Общността.
16. Под продукти в свободно обращение следва да се разбират тези от трети страни, които са внасяни редовно в която и да е от държавите-членки в съответствие с изискванията, поставени от член 10.
17. От член 9 е видно, че по отношение на свободното движение на стоки в Общността, продуктите, които се ползват от „свободно обращение” са

окончателно и напълно приравнени към продуктите с произход от държавите-членки.

18. От това приравняване следва, че разпоредбите на член 30 относно премахването на количествените ограничения и на всички мерки, имащи равностоеен ефект се прилагат без разлика към продуктите с произход от Общността и към онези, които са пуснати в свободно обращение в която и да е държава-членка, независимо какъв е първоначалният произход на тези продукти.
19. Мерките, имащи равностоеен на количествени ограничения ефект, забранени от Договора, включват всякаква търговско-правна уредба на държавите-членки, която може да възпрепятства пряко или непряко, реално или потенциално, търговията в Общността.
20. Тази разпоредба е пречка за прилагането, в отношенията в Общността, на национално законодателство, което би запазило изискването, макар и чисто формално, за лицензии за внос или всяка друга сходна процедура.
21. Освен това, член 9, параграф 2 изключва всякаква административна процедура, предназначена за установяване на разлика в режима на движение между продуктите, според това дали те са с произход от Общността, или с произход от трети страни, са пуснати в обращение в една от държавите-членки, като двете категории продукти, без да бъдат разграничавани, са в един и същи режим на свободно обращение.
22. Следователно, сертификатът за движение DD1, създаден с Решение на Комисията от 5 декември 1960 г. (ОВ 1961, стр. 29), и предназначен да обхване движението на стоките, които изпълняват условията, изисквани за прилагането на разпоредбите на договора относно премахването на митата и на количествените ограничения между държавите-членки, както и на всяка друга мярка с равностоеен ефект, не съдържа никакво указание относно произхода на продуктите.
23. В системата на правото на Общността, това правно основание трябва да гарантира на бенефициента, само по себе си и без допълнение от каквато и да било национална мярка, привилегията за свободно движение в полза на стоките, които е предназначена да обхване.
24. От системата на Договора е видно обаче, че прилагането на посочените по-горе принципи се обуславя от установяването на обща търговска политика.
25. В действителност, приравняването на стоките в „свободно обращение” към продуктите с произход от държавите-членки, може да произведе пълното си действие само ако се предположи, че тези стоки са подчинени на същите митнически и търговски условия за внос, независимо от държавата, в която се осъществява пускането в свободно обращение.
26. Съгласно член 113 от Договора, това уеднаквяване би трябвало да бъде постигнато при изтичане на преходния период, в полза на реализирането на една обща търговска политика, основана на еднакви принципи.

27. Освен другите обстоятелства, състоянието на незавършеност на търговската политика на Общността при изтичане на преходния период е в състояние да запази, между държавите-членки, несъответствията в търговската политика, което е в състояние да предизвика отклонения в търговията или да доведе до икономически трудности в някои държави-членки.
28. Член 115 позволява да се избегнат затруднения от това естество, като на Комисията се даде правомощието да разрешава на държавите-членки да приемат защитни мерки, по-специално под формата на дерогация от принципа на свободното движение в Общността, на продукти с произход от трети държави и пуснати в свободно обращение в една от държавите-членки.
29. Поради факта обаче, че представляват не само изключение от разпоредбите на членове 9 и 30 от Договора, основни за функционирането на общия пазар, но и пречка за създаването на обща търговска политика, предвидена в член 113, дерогациите, допустими съгласно член 115, трябва да се тълкуват и прилагат стриктно.
30. Именно в светлината на това тълкуване е уместно да се прецени съвместимостта на „мерките за надзор”, посочени по-горе, с правилата за свободно движение на стоки в Общността.
31. Преди всичко е уместно, по отношение на приложното поле на такива разпоредби, да се изтъкне, че по смисъла на член 115 не могат да бъдат налагани ограничения на свободното движение в Общността на стоки, които се ползват от свободното обращение, освен по силата на мерки за търговска политика, взети от държавата вносител в съответствие с Договора.
32. Компетентността в областта на търговската политика, след като в своята цялост е прехвърлена на Общността по силата на член 113, параграф 1, мерките за търговската политика от национален характер в действителност не са допустими, считано от края на преходния период, освен по силата на конкретно оправомощаване от страна на Общността.
33. В така определената рамка не е забранено на държавите-членки да поискат от вносителя, дори когато става дума за стока, пусната в свободно обращение в друга държава-членка, и обхваната от сертификат за движение на Общността, декларация за първоначалния произход на съответната стока.
34. При тези условия, може да се приеме, че познаването на този произход е необходимо, както за заинтересованата държава-членка, с цел да ѝ се позволи да определи обхвата на мерките за търговска политика, които е оправомощена да взема в съответствие с Договора, така и за Комисията, с оглед упражняване на правото на контрол, и решение, което е предвидено за нея от член 115.
35. Държавите-членки обаче не биха могли да изискват от вносителя в това отношение нещо друго, освен указание за произхода на продуктите такъв, какъвто го знае, или може разумно да се очаква да знае.

36. Освен това, фактът, че вносителят не спазва задължението да декларира първоначалният произход на една стока не би могло да доведе до прилагането на несъразмерни санкции, като се има пред вид чисто административния характер на нарушението.
37. В това отношение, определено би било несъвместимо с разпоредбите на Договора, тъй като би било равностойно на пречка пред свободното движение на стоките, изземването на стоката или всяка имуществена санкция, определяна в зависимост от нейната стойност.
38. Общо казано, всяка административна или наказателна мярка, която надхвърля рамките на строго необходимото, с цел държавата-членка вносител да получи разумно пълни и точни сведения за движението на стоките, свързани с конкретни мерки на търговска политика, трябва да се разглежда като мярка с ефект, равностоеен на количествено ограничение, забранена от Договора.
39. На по-силно основание, изискването за лицензия за внос, за вноса в държава-членка на стоки, пуснати в свободно обращение в друга държава-членка, щом като те не са предмет на дерогация, редовно разрешавана от Комисията по силата на член 115, алинея 1, изречение 2, е несъвместимо с разпоредбите на Договора.
40. От това произтича, че отказът да се издава разрешително за внос, като обезпечителна мярка, с цел възможно прилагане на член 115, представлява ограничение, несъвместимо с член 30 от Договора.
41. На първия въпрос обаче е уместно да се отговори, че изискването за указване на страната по произход в документа за митническа декларация от държавата-членка вносител, по отношение на продуктите, намиращи се в режим на свободно обращение, чиито статут на Общността се доказва със сертификат за движение в Общността, не представлява, само по себе си, мярка, равностойна на количествено ограничение, при условие, че става дума за стоки, свързани с мерки за търговска политика, приети, от тази държава в съответствие с Договора.
42. Подобно изискване би попаднало обаче под забраната на член 30 от Договора, ако от вносителя бъде поискано да декларира, по повод на произхода, нещо друго от това, което той знае или може разумно да се очаква да знае, или ако пропускането или неточността на тази декларация подлежи на санкции, несъразмерни с естеството на едно нарушение от чисто административен характер.
43. На втория въпрос е уместно да се отговори, че една национална правна уредба, която подчинява вноса на продукти от държава-членка, в която те са в свободно обращение, и са с произход от трета страна, на издаването на лицензия с цел възможно и бъдещо прилагане на член 115 от Договора, във всички случаи представлява количествено ограничение, забранено от член 30 от Договора.

Относно режима на преходния период

44. С оглед на факта, че вносът, който е бил в основата на наказателната присъда на жалбоподателите в част преди 1 януари 1970 г., дата на изтичане на преходния период, националният съд иска да се посочи в каква степен, през този период,

една национална правна уредба, подчиняваща вноса на продукти от държава-членка, в която те са в свободно обращение, и с произход от трета страна, на искане за лицензия с оглед на възможно прилагане на член 115 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност, представлява мярка, равностойна на количествено ограничение.

45. По смисъла на членове 30 - 35 от Договора, взети под внимание заедно с член 8, параграф 7, количествените ограничения и всички мерки с равностоеен ефект, в търговията в рамките на Общността, е трябвало постепенно да бъдат премахвани по време на преходния период, като тяхното премахване е трябвало да бъде завършено в неговия край.
46. Преди да изтече този период, държавите-членки са били следователно в правото си да запазят, макар и остатъчно, ограничителните мерки в търговията в рамките на Общността.
47. За същия период, Договорът не е определил като цел установяването на обща търговска политика, така че законно са могли да съществуват несъответствия между политиките водените от различните държави-членки в областта на външната търговия.
48. Съгласно духа на тези разпоредби, член 115, алинея 2 е позволявал на държавите-членки да вземат сами, в преходния период, в случай на спешност, мерките, необходими за възпрепятстване на отклонения в търговията, със задължението да информират за това другите държави-членки и Комисията, без да се накърнява правото за последната да изисква изменение или премахване на едностранно взети мерки.
49. Следователно става ясно, че по своя принцип, задължението, наложено на вносителя на една стока, пусната в свободно обращение в друга държава-членка, да получи евентуално лицензия за внос, е било съвместимо с правото на Общността в състоянието на развитие, в което се е намирало в онзи момент.
50. По време на визирания период обаче свободата на преценка на държавите-членки в това отношение не е била пълна.
51. По силата на членове 31 и 32 от Договора, държавите-членки е трябвало в действителност да се въздържат от въвеждането на нови количествени ограничения или на мерки с равностоеен ефект, или да направят по-ограничителни режимите, които съществуват при влизането в сила на Договора.
52. Следователно задача на националния съд е да разгледа дали мерките, приложими в момента на спорния внос, доколкото те се намират в края на преходния период, биха били евентуално по-ограничителни от тези, които съществуват към 1 януари 1958 г., дата на влизане в сила на Договора.
53. Следователно на поставения въпрос е уместно да се отговори, че по време на преходния период, национална правна уредба, която подчинява вноса на продукти от държава-членка, в която те са в свободно обращение, и с произход от трети страни, на искане за лицензия с цел възможно прилагане на член 115 от Договора,

не е представлявало количествено ограничение, забранено от него, доколкото това изискване не представлява утежняване на режима, приложим при влизането в сила на Договора.

По съдебните разноси

54. Разходите, направени от правителството на Френската република и от Комисията на Европейските общности, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване;
55. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството по време на спора, висящ пред Cour d'Appel de Douai, последната следва да се произнесе по съдебните разноси;

По изложените съображения,

СЪДЪТ,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Cour d'Appel de Douai с Решение от 7 април 1976 г., реши:

- 1) **Изискването да се указва страната по произход в документа за митническа декларация от държавата-членка вносител, по отношение на продуктите, намиращи се в режим на свободно обращение, чиито статут на Общността е доказан със сертификат за движение на Общността, не представлява само по себе си мярка, равностойна на количествено ограничение, при условие, че става дума за стоки, обхванати от мерки за търговска политика, взети от тази държава, в съответствие с Договора.**

Подобно изискване обаче би попаднало под забраната на член 30 от Договора за ЕИО, ако от вносителя би било поискано да декларира, по повод на произхода, нещо различно от това, което знае или може разумно да се очаква да знае, или ако пропускането или неточността на тази декларация подлежи на санкции, несъразмерни на естеството на нарушение от чисто административен характер.

- 2) **Национална правна уредба, подчиняваща вноса на продукти от държава-членка, където те са в свободно обращение, и с произход от трета страна, на издаването на лицензия с оглед на възможно и бъдещо прилагане на член 115 от Договора за ЕИО, във всички случаи, представлява количествено ограничение, забранено от член 30 от Договора.**

По време на преходния период национална правна уредба, подчиняваща вноса на продукти от държава-членка, където те са в свободно обращение, и с произход от трета страна, на заявление за лицензия с оглед на възможно прилагане на член 115 от Договора за ЕИО, не представлява количествено ограничение, забранено от него, доколкото това изискване не представлява утежняване на режима, приложим при влизане в сила на Договора.

Подписи

Произнесено от открито съдебно заседание в Люксембург на 15 декември 1976 година.

Подписи